

Качество на растениевъдната продукция при норма и стрес: биохимична характеристика и зависимост от минералното хранене

Автор(и): гл. ас. д-р Веселин Петров; доц. д-р Любка Колева, Аграрен университет Пловдив; доц. д-р Златко Златев

Дата: 28.09.2015 *Брой:* 9/2015

Качеството на растениевъдната продукция представлява съвкупност от показатели (вид, форма, размери, цвят, химичен състав, хранителни вещества и т.н.), които се отразяват на биологичната и търговската ѝ стойност. Най-същественият показател, който определя биологичната стойност на продукцията като храна за човека, е химичният ѝ състав. Основните групи химични компоненти на растениевъдната продукция са белтъците, въглехидратите, мазнините, етеричните масла, както и витамините, минералните елементи, биологично активните вещества и др. Тяхното присъствие или липса в даден растителен

продукт, а също и специфичният им състав и баланс помежду им се повлияват значително от факторите на средата и условията на отглеждане.

Биологическата стойност на белтъка е сред най-важните биохимични показатели, определящи качеството на растениевъдната продукция. Ценността на белтъка зависи от някои негови свойства, степента на усвояването му от организма и аминокиселинния му състав, в частност съдържанието на незаменими аминокиселини и тяхното съотношение.

Факторите на средата оказват значително влияние върху качеството на растениевъдната продукция. Химичният състав, който в значителна степен определя качеството на продукцията, при стресови въздействия се изменя в негативна посока. Възможностите за противодействие на стресовите фактори са селекцията на по-толерантни и по-качествени сортове и хибриди, както и различни агротехнически мероприятия, сред които основно място заема минералното хранене. Правилното използване на различни системи за торене на земеделските култури с различни по форма и състав торове може в значителна степен да буферира или компенсира негативните ефекти на абиотичните стресови фактори върху добивите и качеството на земеделските култури.